



پول و بانکداری با رویکرد اسلامی

جلد دوم

دکتر سید مهدی عربی
(دانشیار دانشگاه قم)

دکتر حسین میثمی
(استادیار پژوهشکده پولی و بانکی)



پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

پاییز ۱۳۹۸

عربی، سیدهادی، ۱۳۹۸.

پول و بانکداری با رویکرد اسلامی [کتاب] / سیدهادی عربی، حسین میثمی. — قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۸. سیزده، ۲۷۲ص: جدول. — (پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ ۵۱۳: اقتصاد؛ ۳۹)

بها: ۳۱۵۰۰۰ ریال

دوره: 9-291-298-600-978: ISBN

ج. ۱: 9-163-298-600-978

ج. ۲: 2-290-298-600-978

وضعیت فهرست‌نویسی: فایا (چاپ دوم).

پشت جلد به انگلیسی: Hadi Arabi, Hossain Misami. Money and banking an islamic prespective

ج. ۱ (چاپ دوم).

ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۸) (فیفا).

کتابخانه؛ همچنین به صورت زیرنویس.

نمایه.

۱. پول. ۲. Money. ۳. بانک و بانکداری. ۴. Banks and Banking. ۵. بانک و بانکداری -- جنبه‌های مذهبی --

اسلام. ۶. Banks and banking -- Religious aspects -- Islam. الف. میثمی، حسین، ۱۳۶۵. ب. پژوهشگاه حوزه و

دانشگاه. ج. عنوان

۳۳۲/۴

۱۳۹۷/۴۳۲۱/۴ H

شماره کتابشناسی ملی

۴۸۲۸۵۷۷



پول و بانکداری با رویکرد اسلامی (جلد دوم)

مؤلف: دکتر سیدهادی عربی (دانشیار دانشگاه قم) و دکتر حسین میثمی (استادیار پژوهشگاه پولی و بانکی)

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

صفحه‌آرایی: اعتصام

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۸

تعداد: ۳۰۰ نسخه

لیتوگرافی: سعیدی

چاپ: قم-سبحان

قیمت: ۳۱۵۰۰ تومان

کلیه حقوق برای پژوهشگاه حوزه و دانشگاه محفوظ و نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.

قم: ابتدای شهرک پردیسان، بلوار دانشگاه، نیش میدان علوم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تلفن: ۰۲۵-۳۷۱۱۱۱۰۰

(انتشارات ۳۷۱۱۱۳۰۰) شماره: ۳۲۸۰۳۰۹۰، ص. پ. ۳۱۵۱-۳۷۱۸۵

تهران: خ انقلاب، بین وصال و قدس، کوی اُسکو، پلاک ۴، تلفن: ۶۶۴۰۲۶۰۰

www.rihu.ac.ir

info@rihu.ac.ir

مرکز پخش: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۲۷، تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۶۳۵-۶

سخن پژوهشگاه

پژوهش در علوم انسانی به منظور شناخت، برنامه‌ریزی و ضبط و هدایت پدیده‌های انسانی در راستای سعادت و اقبال بشر ضرورتی انکارناپذیر است و استفاده از عقل و آموزه‌های وحیانی در کنار داده‌های تجربی و در نظر گرفتن واقعیت‌های عینی، فرهنگ و ارزش‌های اصیل جوامع شرط اساسی پویایی، واقع‌نمایی و کارایی این‌گونه پژوهش‌ها در هر جامعه است.

پژوهش کارآمد در جامعه ایران اسلامی در گرو شناخت واقعیت‌های جامعه از یک‌سو و اسلام به عنوان متقن‌ترین آموزه‌های وحیانی و اساسی‌ترین مؤلفه فرهنگ ایرانی از سوی دیگر است؛ از این‌رو، آگاهی دقیق و عمیق از معارف اسلامی و بهره‌گیری از آن در پژوهش، بازنگری و بومی‌سازی مبانی و مسائل علوم انسانی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

توجه به این حقیقت راهبردی از سوی امام خمینی «ره»، بنیانگذار جمهوری اسلامی، زمینه شکل‌گیری «دفتر همکاری حوزه و دانشگاه» را در سال ۱۳۶۱ فراهم کرد و با راهنمایی و عنایت ایشان و همت استادان حوزه و دانشگاه، این نهاد علمی شکل گرفت. تجربه موفق این نهاد، زمینه را برای گسترش فعالیت‌های آن فراهم آورد و با تصویب شورای گسترش آموزش عالی در سال ۱۳۷۷ «پژوهشکده حوزه و دانشگاه» تأسیس شد و در سال ۱۳۸۲ به «مؤسسه پژوهشی حوزه و دانشگاه» و در سال ۱۳۸۳ به «پژوهشگاه حوزه و دانشگاه» ارتقا یافت.

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه تاکنون در ایفای رسالت سنگین خود خدمات فراوانی به جامعه علمی ارائه نموده است که از آن جمله می‌توان به تهیه، تألیف، ترجمه و انتشار بیش از ۵۱۰ عنوان کتاب و شش نشریه علمی اشاره کرد.

این کتاب به عنوان منبع اصلی درس پول و بانکداری برای دانشجویان رشته‌های اقتصاد و سایر رشته‌های مرتبط در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد فراهم آمده است؛ البته دیگر علاقه‌مندان به این زمینه تحقیقی نیز می‌توانند از آن بهره‌مند شوند.

از استادان و صاحب‌نظران ارجمند تقاضا می‌شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، این پژوهشگاه را در جهت اصلاح کتاب حاضر و تدوین دیگر آثار مورد نیاز جامعه دانشگاهی یاری دهند.

در پایان پژوهشگاه لازم می‌داند از تلاش‌های مؤلفان محترم اثر، دکتر سیدهادی عربی و دکتر حسین مثنی و نیز از ناظر محترم حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سیدعباس موسویان سپاسگزاری کند.

فهرست

فصل اول: تورم و کاهش ارزش پول در چارچوب اسلامی

۱	 مقدمه
۲	 تورم و کاهش ارزش پول
۲	 ۱-۲ مفهوم تورم
۳	 ۲-۲ آثار اقتصادی تورم
۳	 ۱-۲-۲ کاهش ارزش پول نقد سپرده‌های بانکی و مطالبات
۳	 ۲-۲-۲ افزایش ارزش دارایی‌های غیرمنقول و کالاها
۳	 ۳-۲-۲ اثر منفی بر توزیع درآمد و عدالت اجتماعی
۴	 ۴-۲-۲ تغییر رفتارهای اقتصادی عموم مردم
۴	 ۳-۲ کاربردهای بحث در صنعت بانکداری
۴	 ۱-۳-۲ کاهش ارزش منابع سپرده‌گذاران
۵	 ۲-۳-۲ کاهش ارزش اقساط تسهیلات گیرندگان
۵	 ۳-۳-۲ افزایش مطالبات غیرجاری
۶	 ۴-۳-۲ کاهش نرخ سود واقعی
۶	 ۳ تورم و کاهش ارزش پول در عصر پیامبر و ائمه اطهار
۹	 ۴ ارزیابی و تحلیل دیدگاه‌های مطرح در زمینه جبران کاهش ارزش پول
۹	 ۱-۴ معیار بودن ارزش اسمی پول
۱۱	 ۲-۴ معیار قدرت خرید پول
۱۲	 ۳-۴ ضرورت تفصیل
۱۶	 ۴-۴ ضرورت مصالحه بین طرفین
۱۷	 ۵ جبران کاهش ارزش پول از منظر قوانین موضوعه کشور
۲۰	 ۶ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۲۱	 * سؤالات فصل
۲۲	 * منابع مورد استفاده
۲۳	 * منابع جهت مطالعه بیشتر

فصل دوم: جرمه تأخیر تأدیه در بانکداری بدون ربا

۱. مقدمه..... ۲۵
۲. انواع مشتریان دارای تأخیر در بانکداری بدون ربا..... ۲۷
- ۱-۲. مشتریان ناتوان از بازپرداخت بدون ضامن یا وثیقه..... ۲۸
- ۲-۲. مشتریان ناتوان از بازپرداخت با ضامن یا وثیقه..... ۲۹
- ۳-۲. مشتریان تأخیرکننده به دلیل نامناسب بودن شرایط اقتصادی..... ۲۹
- ۴-۲. مشتریان تأخیرکننده به دلیل بی‌موالاتی، سهل‌انگاری یا سوءاستفاده..... ۳۰
۳. مقایسه سه مفهوم فقهی - حقوقی جرمه تأخیر، وجه التزام و خسارت تأخیر..... ۳۱
- ۱-۳. جرمه تأخیر تأدیه (دیگرکرد)..... ۳۱
- ۲-۳. وجه التزام (پایبندی به قرارداد)..... ۳۲
- ۳-۳. خسارت تأخیر تأدیه..... ۳۳
۴. ارزیابی و نقد راهکار شورای نگهبان در زمینه جرمه تأخیر..... ۳۴
- ۱-۴. تبیین دریافت وجه التزام به صورت شرط ضمن عقد..... ۳۴
- ۲-۴. نقد..... ۳۵
- ۱-۲-۴. دامن‌زایی بانک از محل تأخیر مشتریان..... ۳۶
- ۲-۲-۴. باز بودن سقف جرمه..... ۳۶
- ۳-۲-۴. مخالفت برخی مراجع..... ۳۷
- ۴-۲-۴. انحراف عملی (دوری واقعیت از نظریه)..... ۳۸
- ۵-۲-۴. برخورد یکسان با مشتریان دارای تأخیر..... ۳۹
۵. ارزیابی و نقد شیوه‌های پیشنهادی برای حل چالش فقهی جرمه تأخیر..... ۳۹
- ۱-۵. الگوی طرح بانکداری جمهوری اسلامی ایران (گرفتن جرمه براساس شأن حاکمیتی)..... ۴۰
- ۱-۱-۵. تبیین..... ۴۰
- ۲-۱-۵. نقد..... ۴۱
- ۲-۵. الگوی بانک‌های اسلامی در سطح بین‌المللی (اختصاص جرمه به خیریه)..... ۴۳
- ۱-۲-۵. تبیین..... ۴۳
- ۲-۲-۵. نقد..... ۴۴
- ۳-۵. الگوی تعزیر مالی (گرفتن جرمه براساس شأن قضایی)..... ۴۵
- ۱-۳-۵. تبیین..... ۴۵
- ۲-۳-۵. نقد..... ۴۶
۶. چارچوب حرکت به سمت الگوی ایدئال مواجهه با پدیده تأخیر تأدیه در بانکداری اسلامی..... ۴۸
- ۱-۶. ضرورت توجه به حقوق متقابل بدهکاران و بستانکاران..... ۴۸
- ۲-۶. ضرورت تفکیک بین انواع مشتریان دارای تأخیر..... ۴۹
- ۳-۶. ضرورت سقف داشتن مجموع جرمه دریافتی از هر مشتری..... ۴۹
- ۴-۶. بازدارندگی و ایجاد انگیزه..... ۴۹
- ۵-۶. ضرورت توجه به نقش حکومت (دولت) در حمایت از بدهکاران ناتوان و طلبکاران نیازمند..... ۴۹

۵۰	۷. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۵۲	* سؤالات فصل
۵۲	* منابع مورد استفاده
۵۴	* منابع جهت مطالعه بیشتر

فصل سوم: کارت‌های بدهی و اعتباری منطبق با شریعت: خدماتی نوین در بانکداری بدون ربا

۵۵	۱. مقدمه
۵۶	۲. موضوع‌شناسی کارت‌های بدهی و اعتباری
۵۶	۱-۲. تعریف
۵۷	۲-۲. ویژگی‌ها
۵۸	۲-۳. تفاوت
۵۸	۳. ماهیت حقوقی کارت‌های بانکی متعارف و تحلیل آن در چارچوب فقه اسلامی
۵۹	۱-۳. کارت‌های بدهی
۶۰	۲-۳. کارت‌های اعتباری
۶۱	۴. طراحی الگوی‌های جایگزین کارت اعتباری براساس عقود اسلامی
۶۲	۱-۴. الگوی قرض الحسنه
۶۴	۲-۴. الگوی اجاره
۶۴	۳-۴. الگوی مرابحه
۶۶	۵. شبهات قابل طرح در رابطه با کارت اعتباری مرابحه
۶۶	۱-۵. خطر استفاده از کارت برای دریافت وجه نقد، تسویه بدهی، سپرده‌گذاری، قرض یا هبه
۶۷	۲-۵. عدم پذیرش فقهی کاربرد عقد بیع در رابطه با خدمات
۶۸	۳-۵. مخاطره محاسبه نرخ سود به‌صورت ماهانه
۶۹	۴-۵. فقدان قصد واقعی وکالت و بیع
۷۰	۵-۵. شبهه وجود عینه در معاملات کارت اعتباری مرابحه
۷۱	۶-۵. ناسازگاری با شرط ذکر شده در روایات «ان شاء فعل و ان شاء ترک»
۷۳	۷-۵. عدم مالکیت بانک در بیع نقد
۷۳	۸-۵. عدم اطلاع مشتری از قیمت تمام شده کالا
۷۴	۶. تجربه کارت‌های بدهی و اعتباری در شبکه بانکی کشور
۷۶	۷. ضرورت اتصال کارت‌های بومی به نظام‌های پولی و بانکی بین‌المللی
۷۸	۸. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۷۹	* سؤالات فصل
۷۹	* منابع مورد استفاده
۸۱	* منابعی برای مطالعه بیشتر

فصل چهارم: ابزار حد اعتباری (برداشت بیش از موجودی) در بانکداری متعارف و بانکداری بدون ربا

۸۳	۱. مقدمه.....
۸۴	۲. حد اعتباری در بانکداری متعارف و تحلیل آن در چارچوب اسلامی.....
۸۵	۱-۲. تعریف.....
۸۵	۲-۲. کارکرد.....
۸۶	۳-۲. ویژگی‌ها.....
۸۷	۴-۲. انواع.....
۸۹	۵-۲. نمونه عملیاتی (حد اعتباری در بانک ایرلند).....
۹۰	۶-۲. ماهیت حقوقی و فقهی.....
۹۰	۳. مباحث الگوهای جایگزین حد اعتباری براساس عقود اسلامی.....
۹۱	۱-۳. مدل قرض الحسنه.....
۹۱	۲-۳. مدل مضاربه عام.....
۹۳	۳-۳. مدل وکالت.....
۹۳	۴-۳. مدل بیع دیه.....
۹۴	۴. حد اعتباری در بانکداری بدون ربا، ایران.....
۹۷	۵. ملاحظات تکمیلی در استفاده از ابزار حد اعتباری در چارچوب اسلامی.....
۹۸	۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....
۱۰۰	* سوالات فصل.....
۱۰۱	* منابع مورد استفاده.....
۱۰۲	* منابع برای مطالعه بیشتر.....

فصل پنجم: تأمین مالی خرد در چارچوب متعارف و تحلیل آن از منظر اسلامی

۱۰۳	۱. مقدمه.....
۱۰۴	۲. مبانی نظری تأمین مالی خرد.....
۱۰۴	۱-۲. تعریف.....
۱۰۶	۲-۲. ضرورت.....
۱۰۷	۳-۲. ویژگی‌های کلیدی تأمین مالی خرد.....
۱۰۷	۱-۳-۲. هدف‌گذاری فقرای کارآفرین.....
۱۰۷	۲-۳-۲. حذف وثیقه و جایگزینی آن با تعهد گروهی.....
۱۰۹	۳-۳-۲. نرخ سود بالاتر از شبکه بانکی و کمتر از بازار غیررسمی.....
۱۰۹	۴-۳-۲. نظارت پیوسته.....
۱۱۰	۵-۳-۲. بازپرداخت در اقساط کم و به‌صورت هفتگی.....
۱۱۰	۶-۳-۲. هدف‌گذاری زنان.....
۱۱۱	۳. تجربه تأمین مالی خرد در برخی کشورهای پیشرو.....

۱-۳	۱۱۱	۱-۳. بنگلادش (بانک گرامین).....
۲-۳	۱۱۴	۲-۳. هندوستان (بانک سوا).....
۴	۱۱۵	۴. تحلیل تأمین مالی خرد متعارف در چارچوب اسلامی.....
۱-۴	۱۱۵	۱-۴. سازگاری اهداف تأمین مالی خرد با مبانی بانکداری اسلامی.....
۲-۴	۱۱۸	۲-۴. ضرورت استفاده از عقود اسلامی به جای قرض.....
۳-۴	۱۱۹	۳-۴. امکان تعیین نرخ سود بالاتر از شبکه بانکی.....
۴-۴	۱۲۰	۴-۴. هدف گذاری خانواده به جای هدف گذاری زنان.....
۴-۵	۱۲۰	۴-۵. تأکید بر توانمندسازی چندساخته.....
۵	۱۲۱	۵. تأمین مالی خرد اسلامی در بانکداری بدون ربای ایران.....
۶	۱۲۲	۶. جمع بندی و نتیجه گیری.....
فصل	۱۲۴	* فصل ۱۲۴.....
منابع	۱۲۴	* منابع مورد استفاده.....
منابع	۱۲۷	* منابع جهت مطالعه بیشتر.....

فصل ششم مدیریت ریسک در بانک های اسلامی

۱	۱۲۹	۱. مقدمه.....
۲	۱۳۰	۲. تعریف و ضرورت مدیریت ریسک در صنعت بانکداری.....
۳	۱۳۲	۳. ریسک های مشترک بین بانک های متعارف و اسلامی.....
۱-۳	۱۳۲	۱-۳. ریسک اعتباری.....
۲-۳	۱۳۴	۲-۳. ریسک نقدینگی.....
۳-۳	۱۳۵	۳-۳. ریسک عملیاتی.....
۴-۳	۱۳۶	۴-۳. ریسک بازار.....
۴	۱۳۸	۴. راهکارها و ابزارهای مشترک مدیریت ریسک بین بانک های اسلامی و متعارف.....
۱-۴	۱۳۸	۱-۴. ریسک اعتباری.....
۱-۱-۴	۱۳۹	۱-۱-۴. پیشگیری.....
۲-۱-۴	۱۳۹	۲-۱-۴. اندازه گیری.....
۳-۱-۴	۱۴۰	۳-۱-۴. جبران.....
۲-۴	۱۴۰	۲-۴. ریسک نقدینگی.....
۱-۲-۴	۱۴۱	۱-۲-۴. پیشگیری.....
۲-۲-۴	۱۴۱	۲-۲-۴. اندازه گیری.....
۳-۲-۴	۱۴۲	۳-۲-۴. جبران.....
۳-۴	۱۴۳	۳-۴. ریسک عملیاتی.....
۱-۳-۴	۱۴۳	۱-۳-۴. پیشگیری.....
۲-۳-۴	۱۴۳	۲-۳-۴. اندازه گیری.....
۳-۳-۴	۱۴۴	۳-۳-۴. جبران.....

۱۴۴	۴-۴. ریسک بازار
۱۴۵	۴-۴-۱. پیشگیری
۱۴۵	۴-۴-۲. اندازه‌گیری
۱۴۶	۴-۴-۳. جبران
۱۴۶	۵. ریسک‌های خاص بانک‌های اسلامی
۱۴۶	۵-۱. ریسک شریعت
۱۴۷	۵-۲. ریسک انطباق با قوانین و مقررات بانکداری اسلامی (صوری‌سازی)
۱۴۹	۵-۳. ریسک اعتماد
۱۵۰	۶. ریسک‌ها و ابزارهای مدیریت ریسک‌های اختصاصی بانک‌های اسلامی
۱۵۰	۶-۱. نظارت شرعی از طریق تشکیل شورای فقهی
۱۵۲	۶-۲. تقویت کنترل‌های داخلی از طریق تشکیل واحد انطباق با قوانین و مقررات
۱۵۳	۶-۳. متنوع‌سازی سپرده‌ها متناسب با سلیقه ریسک مشتریان
۱۵۳	۷. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۵۴	* سوالات فصل
۱۵۴	* منابع مورد استفاده
۱۵۷	* منابعی برای مطالعه بیشتر

فصل هفتم: نظارت در بانک‌داری، متعارف و بانکداری بدون ربا

۱۵۹	۱. مقدمه
۱۶۰	۲. جایگاه نظارت در بانکداری متعارف
۱۶۰	۲-۱. تعریف
۱۶۱	۲-۲. ضرورت
۱۶۲	۲-۳. اهداف
۱۶۴	۲-۴. رویکردها: نظارت سنتی و نظارت ریسک‌محور
۱۶۵	۲-۵. سطوح
۱۶۶	۲-۶. نهادها و شاخص‌ها
۱۶۸	۳. نظارت شرعی مکمل نظارت متعارف در بانکداری بدون ربا
۱۶۹	۳-۱. تعریف
۱۶۹	۳-۲. ضرورت
۱۶۹	۳-۳. تجربه نظارت شرعی در کشور مالزی (به‌عنوان نمونه‌ای از کشورهای اسلامی)
۱۷۳	۳-۴. استانداردهای بین‌المللی نظارت شرعی
۱۷۴	۳-۴-۱. هیئت خدمات مالی اسلامی (IFSB)
۱۷۶	۳-۴-۲. سازمان حسابداری و حسابرسی مؤسسات مالی اسلامی (AAOIFI)
۱۷۸	۳-۵. الگوهای نظارت شرعی
۱۷۸	۳-۵-۱. الگوی حداقلی

۱۷۹	۳-۵-۲. الگوی حداکثری.....
۱۷۹	۳-۵-۳. الگوی میانی.....
۱۷۹	۴. نظارت شرعی در بانکداری بدون ربای ایران.....
۱۸۴	۵. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....
۱۸۵	* سؤالات فصل.....
۱۸۶	* منابع مورد استفاده.....
۱۸۷	* منابع برای مطالعه بیشتر.....

فصل هشتم: جایگاه بانک مرکزی در بانکداری بدون ربا

۱۸۹	۱. مقدمه.....
۱۹۰	۲. تحلیل قانون عملیات بانکی بدون ربا از منظر بانکداری مرکزی.....
۱۹۱	۲-۱. فعالیت بانک مرکزی در راستای برنامه‌های دولت.....
۱۹۳	۲-۲. فقدان ابزارهای کارآمد برای سیاست‌گذاری پولی.....
۱۹۴	۲-۳. تعیین اهداف بلندگانه بدون اولویت‌بندی برای سیاست‌گذار پولی.....
۱۹۵	۳. ابزارهای سیاست‌گذاری پولی در نظام بانکی کشور.....
۱۹۵	۳-۱. سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی.....
۱۹۶	۳-۲. سپرده ویژه بانک‌ها نزد بانک مرکزی و پرداخت سود بر روی آن.....
۱۹۷	۳-۳. اضافه برداشت و خطوط اعتباری بانک مرکزی.....
۱۹۸	۳-۴. اوراق مشارکت بانک مرکزی.....
۲۰۱	۴. اسناد خزانه اسلامی و کاربرد آن در سیاست‌گذاری پولی.....
۲۰۵	۵. مباحث تکمیلی در تحلیل جایگاه و فعالیت بانک مرکزی در چارچوب اسلامی.....
۲۰۵	۵-۱. نرخ سود عقود اسلامی جایگزین نرخ بهره سیاستی.....
۲۰۷	۵-۲. هماهنگی بخش پولی با ملاحظات بخش واقعی.....
۲۰۸	۵-۳. وجود شبهه در تعیین دستوری نرخ سود سیاستی.....
۲۰۹	۵-۴. ضرورت طراحی بازار بین بانکی اسلامی با استفاده از ابزارهای منطبق با شریعت.....
۲۱۰	۶. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....
۲۱۲	* سؤالات فصل.....
۲۱۲	* منابع مورد استفاده.....
۲۱۴	* منابع برای مطالعه بیشتر.....

فصل نهم: طراحی ابزارهای اسلامی برای سیاست‌گذاری پولی

۲۱۷	۱. مقدمه.....
۲۱۸	۲. ابزارهای منطبق با شریعت برای عملیات بازار باز.....
۲۲۰	۲-۱. اسناد خزانه اسلامی.....
۲۲۱	۲-۲. صکوک مرابحه.....

۲۲۱	۲-۳. صکوک اجاره
۲۲۲	۳. ابزارهای منطبق با شریعت برای عملیات شبه بازار باز
۲۲۴	۳-۱. تشکیل استخر دارایی‌های سودده بانک مرکزی و انتشار اوراق اجاره براساس آن
۲۲۵	۳-۲. انتشار صکوک بیع دین براساس مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها
۲۲۶	۴. ابزارهای منطبق با شریعت برای پنجره تنزیل بانک مرکزی
۲۲۸	۴-۱. استفاده از عقد بیع دین بر روی اسناد طلب بانک‌ها
۲۲۹	۴-۲. فروش و اجاره مجدد اسناد دارایی‌های غیرمنقول بانک‌ها
۲۲۹	۵. ابزارهای منطبق با شریعت برای توسعه بازار بین بانکی
۲۳۱	۵-۱. خریدوفروش انواع اوراق با کیفیت دولتی (اسناد خزانه، صکوک اجاره و غیره)
۲۳۲	۵-۲. خریدوفروش گواهی سپرده سرمایه‌گذاری خاص (برای فعالیت‌های مبادله‌ای)
۲۳۲	۶. ملاحظات و الزامات کلی در استفاده از ابزارهای اسلامی برای سیاست‌گذاری پولی
۲۳۳	۷. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۲۳۶	* سؤالات فصل
۲۳۶	* منابع مورد استفاده
۲۳۸	* منابعی برای مطالعه بیشتر

فصل دهم: تحلیل عملکرد و آسیب‌شناسی تجربه بانکداری بدون ربا در ایران از منظر انطباق با شریعت

۲۴۱	۱. مقدمه
۲۴۲	۲. تحلیل عملکرد نظام بانکی کشور از منظر اهداف بانکداری بدون ربا
۲۴۲	۲-۱. عدالت اقتصادی
۲۴۵	۲-۲. انطباق با معیارهای فقه اسلامی
۲۴۶	۲-۳. ارتباط بخش پولی با بخش واقعی اقتصاد
۲۵۰	۳. چالش‌های کلی نظام بانکی کشور در اجرای بانکداری بدون ربا
۲۵۰	۳-۱. غلبه رویکرد دولتی و ضعف در رقابت
۲۵۲	۳-۲. اصلاح‌نشدن قانون متناسب با تحولات جدید
۲۵۳	۳-۳. نبود چارچوب مشخص برای نظارت شرعی
۲۵۴	۳-۴. ضعف در متنوع‌سازی ابزارها برای پاسخگویی به سلايق مشتریان
۲۵۶	۳-۵. انحراف عملی مفهوم وجه التزام تأخیر تأدیه
۲۵۸	۳-۶. مدیریت و هدایت نرخ سود
۲۵۹	۳-۷. بنگاه‌داری و شرکت‌داری گسترده بانک‌ها
۲۶۱	۳-۸. ضعف در ساختار سازمانی، اداری، حسابداری و نرم‌افزاری بانک‌ها
۲۶۱	۴. چالش‌های فقهی قراردادهای مصوب بانک مرکزی برای شبکه بانکی
۲۶۴	۵. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

۲۶۶ * سؤالات فصل

۲۶۶ * منابع مورد استفاده

۲۶۸ * منابع برای مطالعه بیشتر

۲۷۱ نمایه اصطلاحات

www.ketab.ir